

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie te Groningen

Jaargang 47 nr.3

KERST 2021

Colofon

Het parochieblad verschijnt 3x per jaar.
nr. 1 Vasten / Pasen
nr. 2 Zomer
nr. 2 Advent/Kerst

Bij de kافت:
Anonymus, Geboorte van Christus en
aankondiging van de herders

Redactieadres

email: secretaris@ groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die vanaf 2017 digitaal kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden. De papieren versie kost 19 euro per jaar. Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

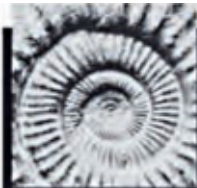
Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen. Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web. Kijkt u op onze website voor Groningen op www.groningen.okkn.nl
Social media
www.facebook.com/Martinusgroningen

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavandenburg.nl

Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

Komt ons in diepe nacht	4
Afscheid	6
Vrije verten kindgeheim.....	9
Advent 2021	10
Voor alles is een tijd	12
De lendenen omgord	15
Eenzame boom op het stadsstrand	19
Gij zult mijn getuigen zijn	21

Komt ons in diepe nacht

Giorgione, Aanbidding van de herders

Als iemand die ons lief is, ergens ver weg woont, dan stellen we er prijs op zo nu en dan eens een teken van leven te ontvangen. Zo alleen blijft die ander in ons bewustzijn, in ons hart, blijft die ons lief.

In deze dagen horen we – misschien wel tot vervelens toe – de evangelieverhalen over en rondom de geboorte van Jezus. We horen van God, van zijn liefde, van God die tot in ons mensen kwam in de gedaante van een klein en onschuldig Kind, engelen die zongen over vrede op aarde voor mensen van goede wil, herders die dat Kindje bezochten, wijzen die het kwamen aanbidden.

Maar het eerste Kerstfeest is zo lang geleden, het is letterlijk verleden tijd.

En als het dan vroeg donker is en als je dan naar de televisie of in je eigen leefomgeving kijkt, dan is het in de wereld helemaal geen kerst sfeer van licht en vrede en een God die tastbaar aanwezig is. Dan zie je een kind dat van honger omkomt, een mensenlijf dat door een aanslag van een terrorist uit elkaar is gereten, een jong leven dat door kanker wordt weggenomen, een.....

Dan donkert het in je hart en lijkt God zo onbereikbaar. Echt een God van al zo hoge, van al zo veer.

Je zou van God wel eens een teken willen ontvangen. Liet Hij maar eens wat van zich horen. Soms zou je wel willen één van die herders te zijn geweest. Die kregen het zo duidelijk te horen, een hemelse boodschap!

Of één van de wijzen. Ze gingen op zoek om de Heer te ontmoeten. Maar aan de hemel stond een ster, die hen de weg wees, stralend teken van Gods nabijheid. Maar waar is bij mij die hemelse stem, die heldere ster?

Maar als je eerlijk bent moet je je wel de vraag stellen of het voor de herders en de wijzen wel echt zo gemakkelijk was. Moeten wij wel op hen jaloers zijn? Ook zij moesten eerst geloven, worstelen met zichzelf. Was die hemelse boodschapper met zijn achtergrondkoor geen zinsbegoocheling geweest? Was die ster geen hersenschim en bovendien wie gelooft er nou echt in een ster?

Die herders en wijzen hebben denk ik net zo met zichzelf moeten worstelen als wij dat vaak met onszelf moeten doen.

Nu eens denk je het woord van God verstaan te hebben en een teken van zijn aanwezigheid te hebben ervaren. Maar even later ben je weer onzeker. Was het wel een signaal van God of toch niet?

Ook de herders, de wijzen, gingen zoekend en tastend hun weg. Wat zij gingen zien, was nou niet bijzonder opzienbarend. Hun teken van Godswege was een klein kind in doeken gewonden en liggend in een kribbe. Dat kans was groot dat er in het door politieke omstandigheden overvolle Bethlehem wel meer van dat soort kinderen te vinden zouden zijn.

Maar toch daar moesten ze het er mee doen, daar moeten wij het mee doen. Zoals de dichter Huub Oosterhuis het in zijn Lied van de verschijning des Heren (gezang 599) zegt:

*Geen ander teken ons gegeven
geen licht in deze duisternis
dan deze mens om mee te leven
een God die onze broeder is.*

In Hem mogen en moeten we Gods menslievendheid zien, de weg waardoor de wereld nieuwe aarde kan worden. Hij is de mens van God gezonden door wie het heil wordt verwerkelijkt en door wie wij dat heil mogen aanschouwen.

Ook als het soms donker om ons heen is, wordt het ons toegeroepen:

Komt ons in diepe nacht ter ore:

de morgenster is opgegaan,

een mensenkind voor ons geboren

God zal ons redden is zijn Naam.

Jezus Christus – als je in Hem gelooft, ga je tekens zien waarvoor je blind en doof was. Dan vraag je je af: waarom heb ik Gods signalen niet eerder opgemerkt?

Ik wens ons allen toe, dat we in deze Advents- en Kersttijd de signalen van God mogen vinden.

Wietse van der Velde, pastoor

Afscheid

Lieve mensen,

Allereerst, dank voor kaartjes en goede wensen!

Al lange tijd ben ik afwezig tijdens vieringen en andere bijeenkomsten. Door mijn ziekte (MCD en vaatspasmies) ben ik helaas niet meer in staat om naar Groningen te reizen en vieringen bij te wonen.

Een paar weken geleden heb ik afscheid moeten nemen van een netwerk waar ik vanuit mijn werk vele jaren in heb geparticipeerd. Daarvoor heb ik een stuk geschreven over hoe ik omga met mijn ziekteproces. Naast dit afscheid was het ook goed voor mezelf om dit zo op een rijtje te zetten. Een gedeelte daaruit wil ik graag met jullie delen:

Ik wil jullie even een stukje meenemen op mijn weg.

Als ik terugkijk op de periode vanaf september vorig jaar, kijk ik naar een rollercoaster waarin het me stapsgewijs duidelijk werd, dat ik mijn werkzame leven moest loslaten en nog meer daarnaast.

Deze ziekte is een grillige ziekte. Er mee omgaan is een leerweg, lastig voor mezelf en soms ook voor mensen om me heen. Zoals mijn zusje zei: Ja, als jij het niet weet, weet ik het ook niet!

Hoe doe je dat, hoe doe ik dat? Wat helpt, wat inspireert op deze weg?

Op deze weg kom ik daartoe verschillende dingen tegen; in mezelf, in mijn ervaringen en herinneringen, in wat ik terugkrijg van mensen om me heen en in wat ik hoor en lees.

Een van die dingen is een gebed dat ik als eerste tegenkwam op een album van Sinead 'O Conner – *The Serenity Prayer* of Gebed om Kalmte:

*God, grant me the serenity to accept the things I cannot change,
courage to change the things I can,
and the wisdom to know the difference.*

Een veelgebruikte Nederlandse vertaling is:

*God, schenk me kalmte om te
aanvaarden wat ik niet kan veranderen,
moed om te veranderen wat ik wel kan
veranderen
en wijsheid om het verschil hiertussen te
zien.*

Ik vind de Engelse versie mooier – in 'grant me' klinkt voor mij genade door, en 'serenity' is voor mij meer dan kalmte.

Dit gebed heeft me geholpen bij eerdere hobbels die ik had te nemen in mijn leven en ik kom er nu weer bij uit. Maar daar waar ik eerder vooral de moed nodig had om dingen te veranderen, confrontaties aan te gaan, heb ik nu de sereniteit nodig om te aanvaarden en mee te bewegen met de onvoorspelbaarheid van deze ziekte. In termen van 'Rots en Water' (naam van een weerbaarheidstraining) moet ik nu meer water zijn, waar ik van nature over het algemeen meer rots ben.

Op een blaadje van mijn scheurkalender kwam ik de term 'gelatenheid' tegen van Wilhelm Schmid. Aangezien ik bezig ben met een spoedcursus, ben ik zijn boekje 'een kleine filosofie van het ouder worden' gaan lezen. Daarnaast heb ik feedback gevraagd van een paar vrienden die me geregeld van dichtbij meemaken. Daarin heb ik dingen herkend, taal kunnen geven en van geleerd. Concreet:

- Wat ik al snel aan mezelf merkte is dat ik, naast het verdriet om wat niet meer kan, ook erg blij ben met bepaalde herinneringen die ik heb, blij ben met dingen die ik gedaan heb. Het is fijn en belangrijk om goede herinneringen te hebben.
- Mede als gevolg daarvan leef ik meer in het nu - ik maak plannen op korte termijn en voer ze zoveel mogelijk gelijk uit want 'ik moet het nu doen'. 'Wat toekomst was, is heden, en wat heden was, is nu verleden'. Herinneringen maken, doe je nu.
- Volgens mij wordt geen mens vrolijk van bedenken wat er allemaal niet meer kan. Ik heb besloten om me zoveel mogelijk te focussen op wat wel kan of op hoe het wel kan; 'zo ga ik het doen' of 'zo kan het wel'. Dat maakt me een blijer mens.
- Ik leer om hulp te vragen en om vervolgens zo met de ontvangen hulp om te gaan dat het werkt voor de ander en voor mij. Dat vind ik nog wel een lastige - om moe op de bank te liggen

toekijken terwijl iemand anders voor me aan het werk is in huis of tuin.

- Uiteraard moet ik zorgvuldig omgaan met mijn energie en proberen geen energie te verspillen aan bv zorgen maken of frustratie. Het wordt er toch niet anders van. Zo nodig zoek ik uit wat het worst-case-scenario is om me rust te geven – erger dat dit wordt het niet en verder ga 'k het wel beleven.

Daarnaast helpt een driedeling die ik geleerd heb van mijn rugzak op de Camino. Alles is in te delen in drieën, ook de vraag waar ik mijn energie aan besteed.

- * Wat is nodig?
- * Wat geeft vreugde aan mezelf of aan anderen, wat geeft meerwaarde?
- * Wat is ballast en moet ik dus zoveel mogelijk loslaten?

Al met al dus, aanvaarden wat ik moet accepteren, veranderen wat anders moet of kan, en weten welke van deze twee van toepassing is.

Wat ook al snel in mij naar boven kwam is de vraag naar de zin van mijn leven. Wie ben ik als ik niet meer werk? Ben ik nog van betekenis als ik niet meer werk? In het nadenken daarover kon ik vrij snel in alle oprechtheid zeggen dat mijn werk niet bepalend is voor wie ik ben, voor mijn identiteit. Ik hield van mijn werk, het heeft me zeker mede gevormd en het doet me verdriet het te moeten

loslaten, maar het bepaalt niet mijn identiteit, niet mijn zijn.

Wie wel eens iets van Henry Nouwen heeft gelezen, kent misschien zijn verhaal over de pupil waar hij voor zorgde. De man was lichamelijk, verstandelijk en in zijn communicatiemogelijkheden ernstig gehandicapt, maar voor Henry Nouwen juist één van zijn, zo niet zijn belangrijkste leermeester. O.a. dat verhaal heeft me geholpen om eerlijk tegen mezelf en tegen mijn kinderen te kunnen zeggen dat van betekenis zijn niet afhankelijk is van wat je, wat ik, doe of kan. Je bent, ik ben, een kind van God.

En het riep de vraag bij me op of je van betekenis moet zijn voor de ander om te kunnen spreken van een zinvol leven? Het helpt wel, maar dat is niet de vraag.

Dit klinkt allemaal prachtig maar gaat met horten en stoten. Ik probeer op deze manier nu mijn leven vorm te geven, om mijn leven zo goed mogelijk te leven en een blij en dankbaar mens te zijn. Maar soms

vind ik het gewoon allemaal stom en een suf, saai leven en ik ben geregeld en soms onhandig onverwachts, heel verdrietig.

Een andere vraag die me af en toe bezighoudt, is de vraag naar hoe ik om kan en wil gaan met kerkgang. Moet ik wel oud-katholiek blijven en waar kan en wil ik de vieringen bijwonen hier in de buurt? Ik merk dat ik de coronamaatregelen, bij deze vraag, ervaar als een complicerende factor. Gelukkig is het geen dringende vraag en kan ik hem voorlopig openlaten. Wietse zei me dat ik het een kan doen en het ander niet hoeft te laten. Een goede tip want ik ervaar de Oud-Katholieke Kerk, ook op afstand, nog steeds als mijn 'kerkelijk thuis'.

Voor nu, mijn hartelijke groet aan iedereen!

*Marieke Voogt
Hoogeveen, 24-11-2021*

Karavaan in de woestijn
©Sergey Pesterev

Hoe paarden door een polder draven,
zonder hoogmoed, vrij van ziel,
en drijven karavaankamelen
naar een verre drinkplaats toe -
met hun ootmoed, hun geduld.
Zij het door woestijn, dan wel bijna water,
strijd en moeite is het dat leven elkeen wel vermag.
Berijders stromen op de voetslag voort de vrije verten in.

Op weg naar rust en vrede, tot licht in levenswaarde,
waren zij nog doelgericht, onzeker toch het leven door -
voortgaand, verder schouwend, ondanks ruiters, ondanks paarden.

Hoe men zoekt of waar men vindt -
het dier leeft bij zijn dag,
de berijder denkt aan later.
Zoekers, van voel en doel vervuld
met vragen: wat, wanneer en hoe,
laven zich aan weg en wet van gezoek en helen -
maar vinden het Kind met liefde als stiel
want zo wil God het leven staven.

Zondag "Populus Sion" (volk van Sion) viel dit jaar op 5 december. Een dag die bol van verwachting staat vanwege bisschop Nicolaas, die - vooral - de jonge mensen blij zal maken.... of ook wel eens teleurstelling brengt natuurlijk.

5 december valt in de adventstijd, de tijd van blijde verwachting, de paarse tijd die we door moeten naar het hoogfeest van het hemelse licht. Daarover zullen we horen uit Johannes 1 op de eerste kerstdag. Op de Tweede Advent begonnen we de viering

*"Verwacht de komst des Heren,
o mens, bereid u voor:
reeds breekt in deze wereld
het licht des hemels door".*

In deze "donkere dagen voor kerst" breekt reeds hier en daar het licht al door. Al is het een donkere tijd en al kunnen donkere gebeurtenissen ons leven verduisteren, toch kunnen we in de voorbereidingstijd voor kerst al iets zien oplichten.

Je moet wel blijven zien, om je heen zien, want je ziet en ontdekt meer dan wanneer je om je heen kijkt! Tegelijkertijd blijven we ook vragen, zoals in het slotlied van de Tweede Advent:

*"Kom tot ons, de wereld wacht.
Heiland, kom in onze nacht".
Licht dat in de nacht begint,
kind van God, Maria's kind".*

In de "donkere dagen voor Kerstmis", in "het duister van de tijden"..... ik weiger daarin mee te gaan!

"Het is nog nooit, nog nooit zo donker wèst, of het wordt altied wel weer licht", zong Ede Staal eens. En: *"Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur, dat nooit meer dooft"* zongen en zingen ze in Taizé.

Hoop en geloof zingen we ons te binnen om met Barnard te spreken. *"Zingend geloven"* noemt hij dat: we zingen niet omdat we adem of geloof te veel hebben, maar juist te kort, we zingen niet als "uiting" van geloof, maar eerder als "inning" ervan: we zingen soms iets waarvan we niet weten, opdat we er, al zingend, een beetje in gaan geloven.

Dat is ook het fijne, het inspirerende van de vieringen in de Oud-Katholieke Kerk.

"Alles waar ik liturgisch weet van had leefde daar", schreef Willem Barnard in 1982 in zijn dagboek, toen hij voor het eerst daar de paasnacht had meegevierd en beleefd. (*"Een zon diep in de nacht"*, pag. 503)

Zingend de adventstijd door, steeds een "station" verder, zoals daar is de Vierde Advent: *"Dauwt heem'len, wolken wijkt vaneen, dauwt Heiland als een regen".*

Prachtige, verbeeldende taal, de taal die we nodig hebben om geloof te verbeelden, de taal van dichters en tekstschrijvers.

Adventskrans met paaskaars

Aan de horizon gloort het “hemelse licht”:

*“Nu daagt het in het oosten,
het licht schijnt overal:
Hij komt de volken troosten,
die eeuwig heersen zal”.*

Zo zingen we ons de kerk uit op de Vierde Advent en zo luisteren we naar dit lied als preludium in onze kerstviering, de Tweede Kerstdag, de zondag, een Paasdag!

“Het zingen is zelf als het gaan van een weg”, een weg naar “het hemelse Jeruzalem”, dat overal kan zijn!

Als “Introitus” op de “Kerst-Paasdag” horen we de “antifoon”

*“Een kind is ons geboren,
een zoon is ons gegeven”,*

en zingen we in het Graduale

*“Licht straalt heden over ons:
de Heer is geboren.”*

Zo moeten we ons hoop en geloof blijven in-zingen, het jaar door, van “Kerstkind” naar “Paasman”, het oude jaar uit, het nieuwe jaar in: *liturgisch zingen!*

Want *“zingen is het ritueel van de verbondenheid”!*

Eddy, cantor

Voor alles is een tijd

Het is de laatste tijd een beetje gebruik geworden dat ik een bijdrage mag leveren aan het parochieblad. Gewoonlijk had de inhoud enig verband met wat er in kerk(bestuur) of parochie speelt. Niet zo verwonderlijk, want sinds mijn toetreden tot de Oud-Katholieke Kerk heeft die kerk op allerlei manieren voor mij een belangrijke rol gespeeld. En omdat ik per 1 januari a.s. stop met de taak van 'interim secretaris', is dit een mooie gelegenheid voor een wat meer persoonlijke terugblik.

Het begon allemaal in Jorwert, de plek waar, volgens Geert Mak, God verdwenen was. Nou, nee dus, want daar was pastoor Annemieke Duurkoop in september 2005 begonnen met het beleggen van oud-katholieke vieringen.

Tijdens een vrij langdurig verblijf in Addis Abeba kwam ik in aanraking met de Anglicaanse Kerk aldaar. Het was een tijd dat ik, komende uit de ellende van Darfur, wel behoefte had aan een geestelijk 'thuis'. Daarnaast was ik, komende uit de gereformeerde traditie, kerkelijk al een tijdje zoekende. Een episcopale kerk bleek de weg die ik moest gaan. Maar in het noorden van Nederland was er, toen we ons daar in 2007 vestigden, geen anglicaanse gemeenschap. Na enig speurwerk kwam ik er echter achter dat de Anglicaanse Kerk en de Oud-Katholieke kerk al sinds de jaren '30 van de vorige eeuw een 'full communion' relatie hebben. Toen ik dan ook begin 2007 definitief uit Afrika terugkwam en ontdekte dat er in Jorwert af en toe op zaterdagavond

Anglicaanse kathedraal in Canterbury

oud-katholieke vieringen werden gehouden, bleek dat mijn weg.

Waarom de Oud-Katholieke Kerk?

Zoals gezegd, ik was kerkelijk zoekende en had, ver van huis, de anglicana ontdekt. Wat mij daar het meest in aansprak, waren de episcopale structuur, de traditie, maar bovenal de rijke, veelzeggende liturgie. Het had ook te maken met zaken die toen nog allemaal speelden in de kerkelijke wereld waar ik uit kwam; vrouw en ambt, oecumene, homoseksualiteit, leergezag. Ik was moe van al die uitzichtloze discussies en conflicten. De Oud-Katholieke Kerk bleek veel gelijkenis met de Anglicaanse Kerk te vertonen. Bovendien waren in beide kerken reeds veel van de bovengenoemde theologische 'hete hangijzers' opgelost. De OKKN voldeed voor mij dus al snel aan datgene waarnaar ik op zoek was en wat ik hoopte te vinden. De keus was niet moeilijk, bijna vanzelfsprekend.

Klein als ze is, de Oud-Katholieke Kerk maakt deel uit van de grote, wereldwijde oecumene, een aspect dat mij zeer aansprak. Oecumene, de weg waarlangs je immers anders gelovigen, ondanks verschillen, erkent als je broeders en zusters.

Die laatste gedachte brengt me terug naar een andere periode uit ons leven als gezin. Van 1978 –'81 woonden we in de VS, in de staat Utah, een staat waarvan het overgrote deel van de inwoners lid is van de Church of Jesus Christ of Latter Day Saints (LDS), beter bekend als de mormonen. In die tijd werden de mormonen door velen

gezien als een sekte, zeker door de Christian Reformed Church (CRC), een van oorsprong Nederlandse emigrantkerk, waarvan we toen lid waren. De tegenstellingen waren groot, de gesprekken soms fel en als kerken wederzijds elkaar uitsluitend.

From exclusion, toward embrace

Dit is de titel van een recent boek van de hand van Dr Bill Heersink (USA), onze toenmalige dominee, waarin hij beschrijft hoe, in de loop van zo'n vijftig jaar dat hij theoloog is, zijn visie als CRC predikant op de LDS kerk geleidelijk is veranderd. Dat doet hij aan de hand van de zeven beden uit het onze Vader. Het boekje heeft op mij, me de situatie van toen nog goed herinnerend, veel indruk gemaakt. Het gaat mij in dit stukje verder niet om de mormonen en hun geloof als zodanig, maar vooral om de vraag hoe je zelf kunt veranderen door die beden uit het Onze Vader vooral op te vatten als handvatten voor een christelijke levenshouding.

Het boekje van Bill Heersink (hij is inmiddels emeritus hoogleraar theologie) verscheen onlangs onder de titel *From Exclusion toward Embrace*. Van uitsluiten naar omarmen. Dat is nogal een ommekeer. En dat op het gebied van religie en geloofsopvattingen. Het gaat mij nu niet persé om de verhouding tussen protestanten of katholieken en mormonen. Ik wil het breder, tegelijk persoonlijker zien. Mijn persoonlijke weg is er ook een geweest van oordeel naar respect, van afzetten tegen naar acceptatie en omarmen van de ander.

Het gaat om de erkenning van de medegelovige vanuit het perspectief van de bediening van het Onze Vader, van eenieder die de Naam van de Vader wil heiligen, die Zijn komend Rijk over kerk en wereld afroept, die Zijn wil doet. Eenieder die zich afhankelijk weet van die Vader, Hem om vergeving vraagt en anderen vergeving schenkt, enz. enz. Langs die weg, de weg die we in elke eucharistieviering zingend of sprekend met elkaar delen, leerde ik hoe goed het was om anderen te respecteren, ja zelfs te omhelzen, ook al denken we niet allemaal gelijk.

Uw Rijk kome

Nu, aan het einde van 2021, komt er een einde aan het dienen van de parochie in wisselende bestuurs- en adviseursfuncties. Lector 'emeritus' mag ik (hoop ik), samen met Adrie,

nog een tijdje blijven. Dankbaar te dienen in een kerk waar vrouwen alle ambten mogen bekleden, waar mensen naar hun eigen geaardheid mogen leven en samenleven. Bovenal een kerk waar het Bijbelse begrip LIEFDE mag doorklinken, niet alleen in woorden, maar ook in de praktijk. Een kerk met in de LITURGIE van elke Eucharistieviering het ONZE VADER en de VREDEGROET, die soms zelfs letterlijk gepaard gaat met een omarming, al is dat in coronatijd een beetje lastig...

Van dat alles mag ik, samen met u allen, deelgenoot zijn. Deel van dat lichaam van Christus, deel van die rijke oecumene. Deelgenoten zijn we, nu reeds. Biddend en werkend voor het Rijk van de Vader dat zeker komen gaat. Voor al dat samen delen wil ik u vanuit het diepst van mijn hart dank zeggen. Dat we zo in vrede nog lang mogen voortgaan.

Dank jullie wel,

Ab Mollema

Toen ik een jaar of tien was, nam ik in mijn honger naar poëzie de hele afdeling gezangen van de in onze kerk gebruikte hervormde bundel van 1938 door en maakte ik een overzicht van teksten die me wel en die me niet aanstonden. Helaas is deze lijst verloren gegaan: het zou interessant zijn hem te toetsen aan mijn huidige, literair gevormde smaak. Toch denk ik niet dat de verschillen groot zouden zijn.

Wat ik toen niet wist en nu wel, was dat veel van de teksten gedichten waren van auteurs die gerekend worden tot de officiële literatuur. Vondel, Jacqueline van der Waals, Guido Gezelle, Jacob Lodewijk ten Kate, G.A. Bredero. Sommige van deze liederen zijn evergreens en staan bijvoorbeeld ook nog in ons oud-katholiek Gezangboek. Dat geldt niet voor het lied *De lendenen omgord* van P.A. de Génestet, misschien wel omdat er in onze bundel geen aparte rubriek Oud- en Nieuwjaar is.

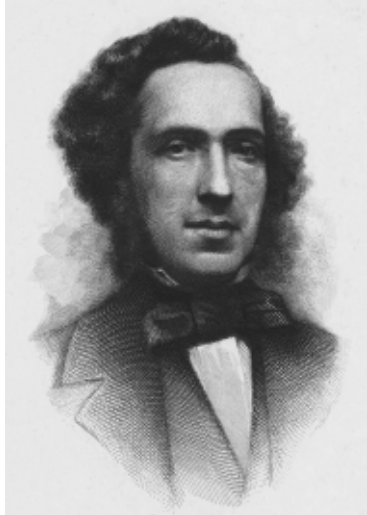
In de hervormde bundel begint dat lied zo:

“De lendenen omgord en brandende de lampen”,
zoo roept het jaar u toe nu g’aan zijn
ingang staat.

“Weest vaardig en bereid tot werken,
dienen, kampen,
tot scheiden als Gods ure slaat.”

Ik denk niet dat ik als kind al kritisch naar teksten keek, maar als ik nu de tweede regel lees, denk ik: Wat een rare, kromme beeldspraak. Je staat aan de ingang van het jaar en dat jaar roept iets tegen je. Hoe stel je je dat

voor? Beeldspraak moet ook kloppen als je het beeld letterlijk opvat. Die tweede regel is dan ook niet van De Génestet: de samenstellers van de bundel hebben hem op eigen gezag op de plaats van de oorspronkelijke regel gezet.

P.A. de Génestet

Barnard

De vraag of je iets aan een bestaand gedicht mag veranderen, is vorige week actueel geworden. In de nieuwe uitgave van het verzameld werk van Willem Barnard is in het lied *Jeruzalem, mijn vaderstad* (OKG 698) een strofe vervangen door een nieuwe tekst. De oorspronkelijke strofe luidt: “*De negers met hun loftrumpet/ de joden met hun ster, / wie arm is, achterop gezet / de vromen van oudsher.*” In plaats daarvan staat er nu: “*Hoor! Gospelzang, trompetgeschal, / 't hallel – uw Naam is groot. / Loof God die machten breken zal/ en van hun tronen stoot*” De reden is dat er ophef ontstaan is over het woord “neger”. In 1960, toen Barnard dit

lied schreef, was dat een neutrale aanduiding van de zwarte bevolking; het woord “negro” werd bijvoorbeeld ook door Martin Luther King gebruikt. De negatieve lading die het woord intussen gekregen heeft, is een goede reden om de tekst van deze strofe te veranderen.

Andere eisen die gesteld mogen worden aan het veranderen van een gedicht, is dat de nieuwe tekst moet passen in het geheel, de inhoud van de oorspronkelijke tekst moet dekken en dezelfde zeggingskracht en bedoeling moet hebben. Een eis die je aan een kerklied mag stellen, is dat de tekst ook zonder uitleg begrijpelijk moet zijn. Aan die voorwaarde voldoet de nieuwe versie van de strofe van Barnard in mijn ogen niet: ik denk dat veel kerkgangers zonder nadere uitleg niet begrijpen dat het over joden en negers gaat en de armen en achtergestelden zijn geheel verdwenen.

Terug naar De Génestet. Oorspronkelijk luidt de eerste strofe van De lendenen omgord als volgt:

De lendenen omgord en brandende de lampen!

Neemt saam de plooiën van het slepende gewaad,

Dat gij moogt vaardig zijn tot werken, dienen, kampen,

Tot scheiden – als Gods ure slaat.

Voor het veranderen van de tweede regel is geen goed argument aan te voeren. Kennelijk wilden de samenstellers van de bundel duidelijk maken dat het om een Nieuwjaarslied

gaat, maar dat blijkt al uit het feit dat het in de bundel opgenomen is in de rubriek Oud- en Nieuwjaar. Dat de kwaliteit van deze strofe onder in 1938 aangebrachte verandering geleden heeft, heb ik al duidelijk gemaakt. Er wordt ook afbreuk gedaan aan de bedoeling: het gedicht is gebaseerd op de beeldspraak van de eerste regel. Daar wordt in het hele gedicht op voortgebouwd.. Door het vervangen van de tweede regel ontbreekt er een schakel van de ketting van beelden die te maken hebben met het omgorden van de lendenen..

Reis

De Hebreeuwse uitdrukking ‘de lendenen omgord’ heeft te maken met de tunica, een kledingstuk dat zowel door mannen als vrouwen gedragen werd en dat reikte tot de voeten. Omdat het lopen daardoor bemoeilijkt werd, trok men voor men aan het werk of op weg ging, de tunica omhoog en bond deze met een gordel om de lendenen vast

In het gedicht van De Génestet geeft het omgorden van de lendenen het begin van een reis aan. In het vervolg van het gedicht komt hij daar voortdurend op terug. We moeten wegschikken wat ons zou hinderen; altijd gehoorzaam zijn op de onzekere paden; de weg gaan die Hij aangeeft; voortdurend verreizen en vertrekken; opstaan uit onze armstoel; onze rozenhof verlaten; opgaan naar ons kruis, ons graf, onze Heer; gaan waar ons werk ons roept; voortgaan op onbekende wegen.

Brandende lampen

Toch is er iets wat me stoort. In de eerste regel van het lied wordt ons

een tweeledige opdracht gegeven. We moeten niet alleen onze lendenen omgorden, maar ook onze lampen brandende houden. Hoe doe je dat op de reis waarop de De Genestet ons zendt, op ongewisse paden, op weg naar het strodak in de verte, naar het eenzaam huis der smarten, steile bergen beklimmend en afdalend, terwijl je je reisstaf omknelt en je kruis meeneemt, als je bij dat alles minstens twee brandende lampen moet meedragen?

Net als de samenstellers van de bundel van 1938 gebruikt De Genestet dus kromme beeldspraak, beeldspraak die niet klopt als je hem letterlijk neemt. Had hij dat zelf door? Het lijkt erop dat hij zich in ieder geval gerealiseerd heeft dat hij onderweg de brandende lampen helemaal uit het oog verloren heeft. In de laatste strofe komt hij erop terug en maant hij ons opnieuw de lampen aan te steken voor we op weg gaan. Moeten we misschien die brandende lampen in het huis achterlaten? Maar wat heeft dat voor zin?

En steekt de lampen aan – ook waar
een zon van zegen

Dees schoonen morgen, in uw
woning, licht en lacht!

Omgordt u: gij moet voort, op de
onbekende wegen!

Ontsteekt de lampen – het wordt
nacht.

Lucas

Bijbelvaste lezers van dit artikel weten natuurlijk al lang waar De Genestet de regel waar het gedicht

op gebouwd is, vandaan heeft: Lucas 12, 35: “Laten uw lendenen omgord zijn en uw lampen brandende.” Als we verder lezen in Lucas, ontdekken we dat het bij omgorden van de lendenen niet gaat om het begin van een reis, maar om een huis, waarin dienaren wachten op hun heer. Ze zijn aan het werk en hebben daarom hun lendenen omgord. In zijn uitleg van de gelijkenis zegt Jezus dat de heer des huizes zijn dienaren bij zijn komst handelend wil aantreffen om iedereen in het huis zijn deel te geven. Hij wil ze wakend aantreffen, voorbereid op zijn komst, dus de lampen moeten branden..

Het huis is de wereld waarin we wachten op de komst van de Heer, en waar we intussen moeten handelen als goede rentmeesters, zoals Jezus de dienaren in zijn uitleg noemt. Uiteindelijk is er dus niet zoveel verschil tussen de bedoeling van de tekst in Lucas en de wijze waarop De Genestet deze uitlegt. Bovendien sluit zijn interpretatie aan bij andere plaatsen in de Bijbel, bijvoorbeeld bij Exodus 12,11, waar de Israëlieten de opdracht krijgen hun lenden te omgorden voor hun vertrek uit Egypte.

Al valt er op het gebruik van de beeldspraak van De Genestet iets aan te merken en is zijn taalgebruik ouderwets, het is toch een mooi gedicht, dat ons nog altijd kan aanspreken, ook aan het begin van een nieuw jaar in coronatijd. Daarom volgt op de volgende pagina de complete tekst.

Adrie Paasen

De lendenen omgord en brandende
de lampen!
Neemt saam de plooiën van het
sleeperde gewaad,
Dat gij moogt vaardig zijn tot werken,
dienen, kampen,
Tot scheiden – als Gods ure slaat.

De lendenen omgord: schikt weg wat
u zou hinderen,
Gehoorzaam te aller uur op de
ongewisse paên,
Als knechten in Gods dienst, neen, als
geliefde kinderen,
Den weg, dien Hij u wenkt, te gaan.

Ons leven is een stang verreizen en
vertrekken; –
Wie roemt op stad of huis of
rustplaats hier beneên? –
Ons komt gedurig weêr de stem des
Geestes wekken
Op, maak u vaardig en reis heen!

Op, uit uw armstoel, naar het
stroodak in de verte!
Der armen Heiland roept in guren
winternacht.
Op, uit uw blij gezin, naar 't eenzaam
huis der smarte:
Ween met die weenen, trouw en
zacht.

Voort, van de plek der ruste, in 't
kampperk van het leven;
Die steile bergen op; daal van de
plaats der eer;
Verlaat uw rozenhof voor donkere
oljvendreven,

Op – naar uw kruis, uw graf, uw
Heer!

Ga, waar uw werk u roept, en
volgzaam laat u leiden,
Wacht op Gods wenk, omknel uw
reisstaf, neem uw kruis;
Groet die gij liefhebt, want uw wegen
zullen scheiden,
Bereid uw hart, bereid uw buis

„Bereid zijn,“ klinkt de last, zoo neemt
dan saam de vouwen
Van 't hangende gewaad, voor 't
struiklen van uw voet,
Omgordt u met de kracht van 't vol
geloofsvertrouwen,
Met christenliefde en christenmoed;

En steekt de lampen aan – ook waar
een zon van zegen
Dees schoonen morgen, in uw
woning, licht en lacht!
Omgordt u: gij moet voort, op de
onbekende wegen!
Ontsteekt de lampen – het wordt
nacht.

*Graftombe
van
De
Génestet
© Marikit
Louppen*

Vandaag, 11 december, branden de kaarsjes nog tussen de bloemenmassa onder de grote, alleenstaande boom op het Stadsstrand van Groningen. Vandaag is de foto nog te zien van een trots poserende, krachtig gebouwde jongeman en – daaronder – een afbeelding van de Heilige Maria.

De Poolse Pawel S, 37 jaar oud, werd dichtbij deze plek gevonden. Eind oktober, op een maandagmorgen, kreeg het politiebureau een melding over een dode man zonder vaste woon- of verblijfplaats, die in een container bij het Stadsstrand lag. Dankzij een snelle geldinzamelingsactie van landgenoten

(misschien hoorde ook de kerk bij de donateurs) kon zijn lichaam vervoerd worden naar Zuidwest-Polen. Pawel S., vader van drie zonen, kon dus volgens de wens van zijn familie begraven worden in zijn thuisland. Wat er met hem gebeurd is, weten zijn twee containerkameraden niet precies. Ze hebben hem 's nachts gevonden, bewegingloos. De opgeroepen ambulance kwam niet. Officiële oorzaak: gebrek aan informatie. Volgens zijn vrienden moet Pawel zondagavond vreselijk veel gedronken hebben: zes flessen bier met 12 procent alcohol en een fles whisky.

Een buurtbewoner van een flat dichtbij was de eerste die kaarsjes en bloemen kwam brengen: "Voor Pawel". In de Stadskrant gaf zij een spontane reactie: "Wat een hard leven, zonder familie in je eentje sterven". En zij schreef op de bloempot: REST IN PEACE.

Pawel S. kwam uit Hoogeveen; hij sliep een tijdje in het Stadspark en bij zijn vrienden in de container. Wat is er in zijn leven voor de "containerperiode" gebeurd? Geen informatie. Hij is waarschijnlijk naar Nederland gekomen om te werken. Waarom verloor hij zijn werk en huis? Door zijn alcoholisme?

Schrijven over alcoholisme was geen taboe voor journalisten in de communistische tijd. Ik heb er af en

toe ook over geschreven. Maar met tegenzin. Voor mijn verhuizing naar Nederland dacht ik: Wat een opluchting! Ik zou nooit over dit thema willen schrijven.

Vandaag, 11 december, maakte een onbekende vrouw een foto van de boom op het verlaten stadsstrand.

“Wat een tragisch verhaal.” zegt zij. De onverwachte paarse guirlande herinnert ons eraan dat Kersmis nabij is. Pawel S. was van plan om voor de Kerst naar huis te gaan.

Joanna Paszkiewicz-Jägers

Inleiding

Op 7 november jongstleden, de gedenkdag van Sint-Willibrord, mocht ik in onze viering een overweging houden. Tijdens de voorbereiding daarvan dacht ik aan een referaat, dat onze oud-pastoor Annemieke Duurkoop in 2008 gehouden heeft tijdens een Internationaal Lekenforum, een meerdaagse bijeenkomst van oud-katholieken uit verschillende landen. Het thema van dat lekenforum was: Gij zult mijn getuigen zijn. Annemieke gaf in haar referaat een kritische beschouwing over de vraag in hoeverre wij deze opdracht vervullen. Het eerste deel van haar referaat heb ik op 7 november voorgelezen. Hieronder volgt een samenvatting daarvan. Het tweede deel van het referaat wordt in gedeelten gepubliceerd in enkele nummers van het parochieblad.

Samenvatting eerste deel

Willibrordus ging aan het werk onder vreemden met niets dan zijn sterke overtuiging dat hij zijn God tot een God van anderen moest maken. De enige gereedschappen die hem ter beschikking stonden, waren zijn overtuigingskracht en zijn vertrouwen op Gods hulp. Als Willibrordus een kijkje in onze kerk zou kunnen nemen, zou hij onder de indruk zijn van onze degelijke kerkgebouwen, onze mooie liturgie en prachtige koorzang, maar hij zou ook constateren dat wij grote moeite hebben om wat we zijn en wat we doen over te dragen aan anderen, zelfs als het niet om vreemden gaat, maar om onze eigen familieleden, vrienden en zelfs onze kinderen. Als we mensen willen

bereiken, moeten we echt aan het werk gaan zoals Willibrord dat deed en dat kan alleen in een ontmoeting tussen de godzoekende en de verkondigende mens, en die verkondigende mens zijn wij. Het evangelie is de blijde boodschap van en over God en dat laat zich niet verkondigen door publiciteitsmateriaal, maar uiteindelijk allen maar door mensen die daarover willen en durven te vertellen..

De vraag is nu: durven wij dat evangelie te vertellen en hoe kunnen wij dat doen?

Daarover sprak Annemieke in het tweede deel van haar referaat, waarvan nu een gedeelte volgt...

Deel II Ons geloofsverhaal aan velen

Wat zou ons, oud-katholieke gelovigen van nu, kunnen helpen wel over ons geloof te praten?

Ik wil daar een aantal voorwaarden en manieren voor aandragen.

1. Voorwaarden

1.1 Het overwinnen van schaamte en angst om over ons geloof te praten.

Het taboe op het geloof en het imago van de gelovige doorbreken.

1.2 Het besef krijgen geen sluitend verhaal te hoeven afsteken.

1.3 Oppassen voor nergens toe leidende discussies.

Onderscheid maken tussen het geloofsverhaal en de dogmatische discussie.

2. Manieren

2.1 Welk verhaal kunnen wij vertellen?

2.2 Alertheid op het uitdragen van het genoeg van ons geloof.

Geloof is geen 'treurig moeten' maar een 'graag willen'.

2.3 Assertief met gegeven situaties omgaan.

2.4 De verantwoordelijkheid van alle gelovigen.

Als gelovige een kritische houding aannemen ten opzichte van pastoor en kerk.

1. Voorwaarden

1.1 Het overwinnen van onze schaamte en angst.

Een belangrijke voorwaarde om spontaan over ons geloof te kunnen praten is onze schaamte en angst daarvoor te overwinnen.

Waar komt die schaamte en die angst toch vandaan?

In bepaalde sociale milieus lijkt het *not done* om te geloven in een de christelijke God.

Je zou kunnen zeggen, dat er een taboe lijkt te rusten op het christelijk geloof en nog meer op het praten daarover.

Daaruit voortkomend lijkt het imago van de christelijke gelovige niet hoog te scoren.

Hoe kan iemand in deze tijd het christelijk geloof aanhangen. Zo iemand is toch wereldvreemd?

Als wij dan toevallig in dat sociale milieu thuishoren of willen thuishoren, dan bekruipt ons een gevoel van schaamte.

Deze schaamte zorgt ervoor dat wij bang zijn met ons geloof in God voor de dag te komen. We denken: wat zal de ander wel niet van ons vinden?

Maar is deze schaamte en deze angst wel terecht?

Om over onze schaamte en over onze angst heen te stappen, zou de volgende bewering ons kunnen helpen. Het is een soort syllogisme.

1. Men beschouwt mij als een normaal functionerend mens.

2. Ik geloof in God.

3. Conclusie: Ik ben een gelovig mens en tóch normaal!

Wanneer wij vanuit deze wetenschap en zekerheid over ons geloof praten, dan zijn wij in staat het taboe en imago ten aanzien van geloven te doorbreken.

1.2 Het besef krijgen geen sluitend verhaal te hoeven afsteken.

Wellicht praten wij liever niet over ons geloof, omdat wij hierover geen sluitend verhaal kunnen afsteken. Wellicht zijn wij bang voor de vragen die op ons afkomen en waarop wij geen antwoord hebben.

Waarom laat God het kwaad toe in de wereld?

Waarom is er zoveel haat en nijd tussen de kerken en hun gelovigen onderling?

Waarom brachten en brengen de kerken nog steeds zoveel ellende voort?

Waarom liet God zijn Zoon zo lijden? Kon God het niet op een andere manier regelen?

Hoe moeten wij op deze vragen antwoorden?

Hoe kan ik na dit soort vragen mijn vreugdevolle geloofservaringen nog aan anderen communiceren?

Maar, hebben wij gezegd, het geloof in het evangelie laat zich het beste verkondigen door mensen. Door mensen die daarover willen vertellen. De godzoeker heeft de website en de folder al gelezen.

En nu wil de godzoeker van mij weten wat ik precies in het geloof gevonden heb.

De godzoeker wil weten hoe het geloven mij bevalt en wat, hoe en wanneer ik er iets aan heb.

De godzoeker wil weten op welke vragen het geloof mij een antwoord geeft en op welke vragen niet.

De kans is heel groot, dat ik dat zeer gebrekkig zal doen.

Maar ik probeer het. Hortend en stotend vertel ik iets.

En wat ik vertel, is zeker geen glad en sluitend verhaal.

Nee, een logisch en consistent verhaal wordt het niet.

Ik zal dingen zeggen, die elkaar tegenspreken en ik word erop gepakt.

Ik zal enthousiast vertellen over dingen die bij de godzoeker absoluut niet aanslaan en mijn verhaal slaat dood.

Ik zal mijn twijfels uitspreken.

Ik zal op moeilijke vragen geen slimme antwoorden kunnen geven.

Kortom, ik weet dat mijn antwoorden mij kwetsbaar maken en gemakkelijk te weerleggen zijn.

Maar wat blijft, is een écht en persoonlijk verhaal, want het is mijn verhaal.

Het vertellen van mijn geloofsverhaal kan leiden tot een ontmoeting tussen twee mensen met God als onderwerp van gesprek.

Dit is verkondigen, dit is communicatie, dit is prachtig!

Daarom mag dit communicatiemiddel van de persoonlijke verkondiging, hoe knullig dan ook, nooit door website, folder of boekje vervangen worden.

1.3 Oppassen voor nergens toe leidende discussies.

Als iemand met ons in gesprek wil over geloof, dan moeten wij goed weten, wat iemand wil.

Wil iemand praten over de ervaringen van het geloof of wil iemand een theologische of dogmatische discussie.

Houdt het onderscheid tussen een gesprek over geloofservaring en een dogmatische discussie goed in de gaten. Beide zijn goed maar niet hetzelfde.

Als voorbeeld geef ik een persoonlijke ervaring.

Steeds als ik meneer X tegenkwam, begon hij weer met zogenaamde dogmatische vragen.

Hoe kan Jezus de eniggeboren zoon zijn en toch broers hebben?

Hoe kan Maria maagd zijn? Zij heeft toch meer kinderen gebaard.

Bij elke ontmoeting had meneer X weer zo'n soort vraag.

Het ging meneer X niet om het geloof, maar veel meer om zijn eigen slimheid ten toon te spreiden. Dit worden gesprekken, die nergens toe leiden.

Daarnaast worden wij, als oud-katholieken, regelmatig bevraagd op het verschil tussen de Rooms-Katholieke kerk en de Oud-Katholieke Kerk.

Natuurlijk kunnen wij die vraag beantwoorden.

Wel moeten wij ons realiseren, dat een dergelijk gesprek maar zelden leidt tot een gesprek over geloofservaring.

Men vindt de informatie heel interessant, maar daar blijft het dan

ook bij.

Ook kan iemand met zinnige geloofsvragen komen, waarop wij geen antwoord weten.

Bijvoorbeeld de vraag over het kwaad in de wereld.

Hoe kan een almachtige en liefdevolle God het kwaad in de wereld toelaten?

Als wij daarop geen antwoord weten, moeten wij ons niet laten verleiden tot een oeverloze theologische discussie.

Ik denk, dat wij niet bang moeten zijn om toe te geven, dat wij op die vraag geen antwoord weten.

Laten we dan maar de moed hebben en gewoon eerlijk zeggen: 'Ik weet het niet en toch geloof ik'.

Wordt vervolgd in het volgende nummer

Vieringen

De parochie houdt vieringen in Groningen en in Friesland. De vieringen in Groningen vinden elke 1e, 3e en evt 5e zondag plaats om 11:00, tenzij anders aangegeven. De vieringen worden gehouden in de parochiekerk aan de Witte deWithstraat;2 te Groningen. Dit is ca.10 minuten lopen van station Groningen. Op zondag is er vrij parkeren in de straat. Ook is parkeergarage Westerhaven om de hoek.

Op de 2e en 4e zondag van de maand zijn er anglicaanse vieringen in het kerkgebouw. Deze vinden plaats om 10:30. Meer informatie is te vinden op www.gracechurchgroningen.com.

De vieringen in Friesland vinden elke 1e zaterdag van de maand plaats om 19.00. Ze worden gehouden in de Ste. Ceciliatsjerke in Lekkum, Tsjerkepad 26.

Kinderkerk

Er is op alle zondagen kinderoppas. Daarnaast wordt er op de eerste zondagen van de maand een kindernevendienst gehouden

Meditatie

Elke dinsdagavond is er de mogelijkheid om te mediteren in onze kerk van 19.30 tot 20.00 (inloop vanaf 19.15).

**IN VERBAND MET DE
CORONA-MAATREGELEN
VERVALLEN DE DIENSTEN
EN MEDITATIE IN IEDER
GEVAL TOT EN MET
14 JANUARI**

Zondag 26 december 2021
Tweede Kerstdag (De liturgie van
Eerste Kerstdag wordt gebruikt)
1e lezing: Jesaja 52, 7-10 (blz. 21)
2e lezing: Hebrëen 1, 1-12
Evangelie Johannes 1, 1-14

Zondag 2 januari 2022
Epifanie - Openbaring van onze Heer
Jezus Christus aan de volken
1e lezing: Jesaja 60, 1-6 (blz. 36)
2e lezing: Efeziërs 3, 1-12
Evangelie: Matteüs 2, 1-12

Zondag 16 januari 2022
Tweede zondag na Epifanie – zondag
van de bruiloft te Kana
1e lezing: Jesaja 62, 1-5 (blz. 363)
2e lezing: 1 Korintiërs 12, 1-11
Evangelie: Johannes 2, 1-11

Zondag 30 januari 2022
Opdracht van de Heer in de tempel
1e lezing: Maleachi 3, 1-4 (blz. 508)
2e lezing; Hebrëen 2, 14-18
Evangelie: Lucas 2, 22-32 (33-40)

Zondag 6 februari 2022
Vijfde zondag na Epifanie
1e lezing: Jesaja 6, 1-8 (blz. 369)
2e lezing: 1 Korintiërs 15, 1-11
Evangelie: Lucas 5, 1-11

Zondag 20 februari 2022**Zevende zondag na Epifanie**

1e lezing: Genesis 45, 3-11 en 15 (blz. 373)

2e lezing: 1 Korintiërs 15, 35-49

Evangelie: Lucas 6, 27-38

Woensdag 2 maart 2022**Aswoensdag – begin van de****veertigdagentijd**

1e lezing: Amos 5, 6-15 (blz. 381)

2e lezing: 2 Korintiërs 5,20 – 6,10 (blz. 58)

Evangelie: Matteüs 6, 1-6 en 16-21 (blz.)

Zondag 6 maart 2022**Eerste zondag van de****veertigdagentijd**

1e lezing: Deuteronomium 5, 6-21 (blz. 382)

2e lezing: Romeinen 10, 8-13

Evangelie: Lucas 4, 1-13

Zondag 20 maart 2022**Derde zondag van de****veertigdagentijd**

1e lezing: Exodus 3, 1-15 (blz. 386)

2e lezing: Romeinen 5, 1-11

Evangelie: Lucas 13, 1-9

Zondag 3 april 2022**Vijfde zondag van de****veertigdagentijd**

1e lezing: Jesaja 58, 7-10 (blz. 392)

2e lezing: Filippenzen 3, 7-14

Evangelie: Lucas 20, 9-19

Zondag 10 april 2022**Palmzondag**

1e lezing: Jesaja 50, 4-7 (blz. 394)

2e lezing: Filippenzen 2, 5-11

Evangelie: Lucas 22,1 – 23,56

Donderdag 14 april 2022**Witte Donderdag**

1e lezing: Exodus 12, 1-14 (blz. 91)

2e lezing: 1 Korintiërs 11, 23-32

Evangelie: Johannes 13, 1-15

Vrijdag 15 april 2022**Goede Vrijdag**

1e lezing: Wijsheid 2, 1 en 12-24 (blz. 406)

2e lezing: Exodus 12, 21-28 (blz. 97)

Evangelie: Johannes 18,1 – 19,42 (blz.98)

Zaterdag 16 april 2022**Paaswake**

1e lezing: Genesis 1,1 – 2,3 (blz. 107)

2e lezing: Genesis 22, 1-18

3e lezing: Exodus 14,15 – 15,1a Exodus 15, 1b-3

4e lezing: Jesaja 54, 4-14

5e lezing; Jesaja 55, 1-11

6e lezing: Ezechiël 36, 24-28

7e lezing Sefanja 3, 12-20

In de eucharistieviering van de Paaswake:

1e lezing: Romeinen 6, 3-11

Evangelie Lucas 24, 1-10 (blz. 407)

Contactgegevens

Kerkbestuur

Voorzitter & Deservitor
Drs. W.B. van der Velde
Jan R. Stuustraat F 8
9663 SE Nieuwe Pekela
tel.: 0597-221 080`
mobiel: 06-481 99493
email: pastoor@groningen.okkn.nl

Kunt u de pastoor niet bereiken,
gelieve in te spreken op het
antwoordapparaat of neem contact
op met het kerkbestuur.

Secretaris a.i.
dhr. Ab Mollema
email: secretaris@groningen.okkn.nl

Penningmeester
mw. Christa Prinsen
tel.: 0591 -633740
email: penningmeester@groningen.ok
kn.nl

Lid
dhr. Paul Towles

Lectoren

mw. G.M.M.C. Hooimeijer
tel. 0522-245810
e-mail: gmmc.hooimeijer@ziggo.nl

mw. Adrie Paasen (emeritus)
tel. 0522-245972
email: apaasen@adriepaasen.nl

dhr. Ab Mollema
tel. 0512-341116
email: secretaris@groningen.okkn.nl

Kerkgebouw

Witte de Withstraat 2
9726 EC Groningen

WWW

www.groningen.okkn.nl

Social media

[www.facebook.com/
Martinusgroningen](http://www.facebook.com/Martinusgroningen)

Rekeningnummer

NL1 2INGB0003941 884
t.n.v. oudkatholieke parochie v.d. H.
Martinus, Groningen

De Oud-Katholieke Kerk is een
algemeen nut beogende instelling.
Giften aan de parochie zijn daarom
aftrekbaar van de belasting.
Kijk voor meer informatie op
www.anbi.nl

RSIN nummer: 825587852

KvK nummer: 71 502459

Retouradres:
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Groningen

